

Webrapport etter inneklimatefagdag i Tromsø

13. mai 2013

Mandag 13. mai 2013 arrangerte Astma- og Allergiforbundet, Arbeidstilsynet og KLP-Skadeforsikring en Inneklimatefagdag i Tromsø.

Foredrag, resultater fra idédugnad og ulike sjekklister kan lastes ned fra høyremenyen.

Utdrag fra evalueringen

- Fantastisk!!!
- Bra
- Spennende og lærerikt
- Variert og informativt. Svært interessant og nyttig. Især kunnskapen om alle ulike instanser som er nyttig i bekjempingen av inneklimateutfordringen

Eksempler fra arbeid med inneklimate og arbeidsmiljø i Tromsø kommune

Monica Kval Bergland og Mona Elisabeth Yri representerer kommuneoverlegen i Tromsø som er delegert myndighet på området. De holdt foredrag om de ulike paragrafene som berørte inneklimate i Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Foredraget ble visualisert med flere eksempler fra skole og barnehage.

Når det bygges nytt eller rehabiliterer vil det være veldig nyttig for Tromsø kommune dersom deres kompetanse og erfaringer innarbeides i byggeprosjektet.

Derfor er HMS-lønnsomt ved KLP

Geir Grønsholt, fagsjef i KLP

Noen subjektive erfaringer fra fagsjefen i KLP

Momenter som har betydning for et godt HMS-arbeid:

- Et godt vedlikeholdt bygg
- Bredder i HMS arbeidet skaper bedre engasjement i organisasjonen. Alle finner noe som er viktig for dem.
- HMS arbeid er ”praktisk handling”, ikke skrivebordsteori.
- Datasystemer er et verktøy, og ikke noe annet.
- Unngå drukningsdøden. Begynn med det håndterbare.
- Ved å vise engasjement kan man få uventet støtte fra andre.
- Dere kjenner problemene, og dere har ofte gode løsningsforslag.
- Tilsynet skal sjekke at virksomheten har et helhetlig HMS-system, men ofte blir det ofte begrenset til ”tematilsyn”

Inneklima - hva er det og hvorfor er det så viktig?

Hvorfor er det blitt slik at flere og flere av oss får allergier. Vi kan forstå at vi reagerer på kjemikalier.

Helt naturlige stoffer som mennesket alltid har vært eksponert for. WHO sier at om 20 år vil mer enn halvparten av oss ha en eller flere allergier. Altså vil de fleste av oss feiltolke naturlige stoffer rundt oss!

Helseutfordringer i bygg:

- Inneklima
- Parfymefritt miljø
- Dyrefrie områder
- Allergivennlig beplantning inne/ute
- Røykfritt miljø
- Allergivennlig mat
- Lokal luftkvalitet

Inneklime i offentlige bygg

Conny Tove Bruun, Senioringeniør i Arbeidstilsynet holdt foredrag om Arbeidstilsynets prosjekt Inneklime i offentlige bygg.

Bakgrunn og mål for prosjektet

- Helseproblemer knyttet til utilstrekkelig FDV
- Tilsynsprosessen
- Arbeidstilsynets funn
- Litt om interessen fra media
- Tips fra kommuner som «får det til»

Med skolen som arbeidsplass 2009-2010

- Deltema: Inneklime – fokus på skoleeiers HMS- og FDV-system
- 2009 - Postalt tilsyn:
- Tilsyn ved ca 90 kommuner
- 2010 – Fysisk tilsyn:
- Tilsyn ved ca 50 kommuner/skoleeiere

«Det er uakseptabelt at så mange som 2/3 fikk krav om rettinger i 2010»

Nytt rendyrket inneklimeprosjekt 2011-2012: «Inneklime i offentlige bygg»

MÅL:

Prosjektet skal bidra til at kommunene og skolene i større grad arbeider systematisk for et bedre inneklime og for å forebygge helseskadelige arbeidsbelastninger som følge av dårlig inneklime.

Regelverk – skolemiljø

Arbeidsmiljøloven, (AML) §§1-1 og 4-4

Folkehelseloven med Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.

Opplæringsloven, kapittel 9a

Conny avsluttet med foredraget: Erfaringer etter fire år med inneklimateilsyn

En uakseptabel høy andel av kommunene tilbyr ikke forsvarlig inneklime i skolene.

Dette kan føre til:

- Hyppigere og mer alvorlig sykdom av luftveisinfeksjoner, astma og allergi
- Mer medisinbruk hos allergikere
- Utvikling og forverring av langvarig og kronisk sykdom dersom eksponering får fortsette over tid

Mat må vi ha!

Etter foredrag om inneklima, HMS (helse, miljø og sikkerhet) og FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), smakte det med lunsj. Vi spiste i 5. etasje på hotellet, og fra spisesalen var det fin utsikt over fjord og spisse fjell.

Kan noe av dette brukes hos oss?

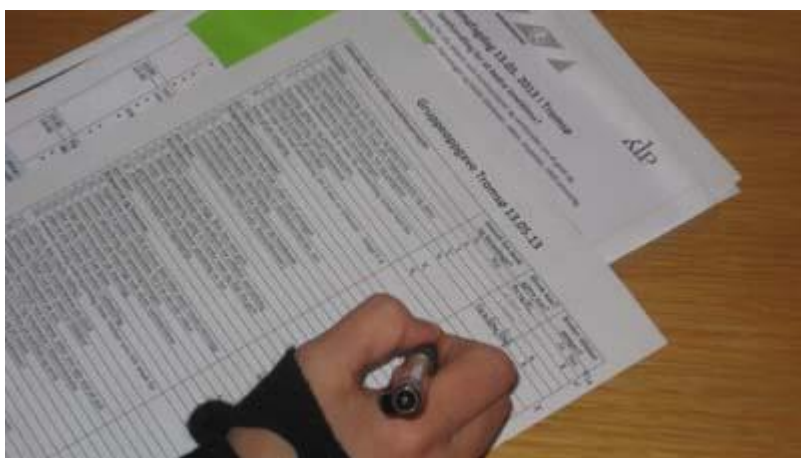
Hver deltaker fikk utdelt en tabell som inneholdt flere praktiske tips som kan bidra til å bedre inneklima og arbeidsmiljø i barnehage og skole. Flere av dem er "gratis", og kan tas i bruk med engang.

Her drøfter og prioriterer gruppa hva som kan iverksettes av tiltak uten kostnader. Ved å etablere samhandling om inneklima i skoler og barnehager kan flere av tiltakene iverksettes uten kostnader.

"ja, her er det jo mye som kan brukes". Gruppen skriver ned innspill som etterpå presenteres i plenum. Presentasjon i plenum, bidrar til at alle får et "eierforhold" til sluttproduktet.

Deltaker fyller ut og prioriterer sjekklista med praktiske inneklimatekst- og HMS-tips.

Kai Gustavsen, seniorrådgiver i NAAF

Innføring i praktisk metode for å bedre inneklina

- Hvordan få til praktisk handling? Eks. fra ulike prosjekt
- Ansatte en ressurs i det systematiske inneklina- og HMS-arbeidet.

Enkle og rimelige tiltak gir store forbedringer

- Eksempler fra pågående og gjennomført prosjekt i Vestfold fylkeskommune
- Aktiv brukermedvirkning gir trivsel, helse og læring
- Små enkle grep kan gi store uttellingar for inneklina og skolens inneklina- og HMS-arbeid.

Utdeling av kursbevis

Alle deltakere fikk utdelt kursbevis som dokumentasjon for gjennomført inneklimakurs.

Takk for innsatsen

Etter gjennomført fagdag overrakt Regionsleder Nina Danielsen Tromsøkruset til Kai og Britt Ann.